U S N E S E N Í

Zvláštní senát zřízený podle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů, složený z předsedy JUDr. Michala Mazance a soudců JUDr. Pavla Pavlíka, JUDr. Romana Fialy, JUDr. Milady Tomkové, JUDr. Pavla Vrchy a JUDr. Marie Žiškové, rozhodl o návrhu **Českého telekomunikačního úřadu,** se sídlem v Praze 9, Sokolovská 219 (adresa pro doručování: poštovní přihrádka 02, 225 02 Praha 025), na rozhodnutí kompetenčního sporu mezi ním, **Okresním soudem v Mostě** a **Krajským soudem v Ústí nad Labem**, a dalších účastníků sporu vedeného u Okresního soudu v Mostě pod sp. zn. 41 C 375/2010 (dříve vedené pod sp. zn. 14 C 618/2009), o 3000 Kč s příslušenstvím: žalobkyně **Český inkasní kapitál, a. s.,** se sídlem v Praze 1, Václavské náměstí 808/66, IČ 27646751, zastoupené JUDr. Romanem Majerem, advokátem se sídlem v Plzni, Úslavská 33, a žalované **M. V.**,

takto:

I. **P ř í s l u š n ý** vydat rozhodnutí ve věci vedené u Okresního soudu v Mostě pod sp. zn. 41 C 375/2010 (dříve vedené pod sp. zn. 14 C 618/2009), o zaplacení smluvní pokuty ve výši 3000 Kč, **j e správní orgán**.

II. Usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 15. 6. 2010, čj. 17 Co 653/2009 - 42, **s e z r u š u j e** v té části výroku I., kterou bylo změněno rozhodnutí Okresního soudu v Mostě ze dne 30. 11. 2009, čj. 14 C 618/2009 - 23.

III. Rozsudek Okresního soudu v Mostě ze dne 11. srpna 2011, čj. 41 C 375/2010 - 42, **j e n i c o t n ý**.

O d ů v o d n ě n í:

Návrhem doručeným dne 17. 12. 2010 se Český telekomunikační úřad domáhal, aby zvláštní senát rozhodl spor o pravomoc vzniklý ve smyslu § 1 odst. 1 písm. a) zákona č. 131/2002 Sb. mezi ním, Okresním soudem v Mostě a Krajským soudem v Ústí nad Labem ve věci žaloby vedené u okresního soudu pod sp. zn.. 41 C 375/2010 týkající se zaplacení 3000 Kč s příslušenstvím.

Z předložených soudních spisů vyplynuly následující skutečnosti:

Právní předchůdce společnosti Telefónica O2 Czech Republic, a. s. (dále jen „Telefónica“) Eurotel Praha, uzavřel s žalovanou smlouvu o poskytování služeb elektronických komunikací sítí Eurotel, na jejímž základě žalované poskytoval služby prostřednictvím mobilní telekomunikační sítě. Za tyto služby se žalovaná zavázala platit měsíčně částku, kterou jí Telefónica vyfakturovala. Žalovaná neuhradila faktury na částku v celkové výši 10 011,50 Kč.

Na základě smlouvy o postoupení pohledávky postoupila Telefónica pohledávku ve výši 10 011,50 Kč žalobkyni. Žalobkyně podala proti žalované dne 1. 12. 2008 u Okresního soudu v Mostě žalobu na zaplacení této částky s příslušenstvím.

Okresní soud v Mostě usnesením ze dne 30. 11. 2009, čj. 14 C 618/2009 - 23, řízení o žalobě zastavil (výrok I.) s tím, že po právní moci usnesení bude věc postoupena Českému telekomunikačnímu úřadu (výrok II.). V odůvodnění uvedl, že podle § 129 odst. 1 zákona č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících zákonů (dále jen „zákon o elektronických komunikacích“), rozhoduje spory mezi osobou vykonávající komunikační činnost (§ 7) na straně jedné a účastníkem, popř. uživatelem na straně druhé, Český telekomunikační úřad. Podle § 524 odst. 2 obč. zák. s postoupenou pohledávkou přechází i všechna práva s ní spojená. Tímto právem je mimo jiné i právo žalobkyně jako postupníka, i když není osobou vykonávající komunikační činnost, uplatnit nároky spadající pod § 129 odst. 1 zákona č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích. Z důvodu nedostatku pravomoci soud řízení zastavil s tím, že po právní moci rozhodnutí bude věc postoupena příslušnému úřadu.

Proti usnesení okresního soudu brojila žalobkyně dne 11. 12. 2009 odvoláním u Krajského soudu v Ústí nad Labem. Dle žalobkyně o postoupené pohledávce nemá pravomoc rozhodovat Český telekomunikační úřad, protože nejsou splněny podmínky uvedené v § 129 zákona o elektronických komunikacích. Český telekomunikační úřad řeší spory pouze mezi zákonem stanovenými subjekty, a to osobou vykonávající komunikační činnost (§ 7) na straně jedné, a účastníkem nebo uživatelem na straně druhé. Žalobkyně není osobou vykonávající komunikační činnost, k rozhodování sporu je proto příslušný soud.

Krajský soud v Ústí nad Labem usnesením ze dne 15. června 2010, čj. 17 Co 653/2009 - 42, výrokem I. usnesení soudu prvního stupně ohledně nároku na zaplacení částky 7011,50 Kč s příslušenstvím potvrdil a ohledně nároku na zaplacení částky 3000 Kč s příslušenstvím změnil tak, že řízení se nezastavuje. Výrokem II. rozhodl o náhradě nákladů řízení co do částky 7011,50 Kč před soudy obou stupňů. Krajský soud považoval odvolání za částečně důvodné. Uvedl, že dlužná částka 10 011,50 Kč se skládá z nezaplacených plateb za telekomunikační služby ve výši 7011,50 Kč a ze smluvní pokuty ve výši 3000 Kč. Dle krajského soudu není právo na zaplacení smluvní pokuty finančním plněním spjatým s poskytováním telekomunikačních služeb, nejedná se tedy o plnění podle zákona o elektronických komunikacích, ale o plnění podle obecných občanskoprávních předpisů. Krajský soud proto potvrdil usnesení okresního soudu o zastavení řízení jen ohledně částky 7011,50 Kč, o které i podle jeho právního názoru má pravomoc rozhodovat Český telekomunikační úřad, ale změnil rozhodnutí soudu I. stupně

ohledně částky smluvní pokuty 3000 Kč tak, že řízení se nezastavuje a věc Českému telekomunikačnímu úřadu postoupena nebude. Vyšel z právního názoru, že o smluvní pokutě má pravomoc rozhodovat soud.

Okresní soud v Mostě usnesením ze dne 14. 9. 2010, čj. 14 C 618/2009 - 49, vyloučil řízení o zaplacení částky 3000 Kč s příslušenstvím k samostatnému řízení pod sp. zn. 41 C 375/2010.

Český telekomunikační úřad (dále jen „navrhovatel“) poté podal návrh zvláštnímu senátu k rozhodnutí kladného kompetenčního sporu. Navrhovatel vychází z toho, že smluvní pokuta je sankcí vycházející z porušení povinnosti ze smlouvy o poskytování služeb elektronických komunikací. Vztah mezi porušenou povinností a nárokem na smluvní pokutu je vztahem příčiny a následku; nelze je posuzovat odděleně. O takovéto smluvní pokutě tedy má rozhodovat on sám, jako orgán, který je podle zákona příslušným k rozhodnutí o sporech vyplývajících z vlastního porušení povinností. Navrhovatel v této souvislosti odkázal na rozhodnutí zvláštního senátu ze dne 9. září 2008, čj. Konf 27/2008 - 7.

Po podání návrhu Českým telekomunikačním úřadem vydal Okresní soud v Mostě rozsudek ze dne 11. srpna 2011, čj. 41 C 375/2010 - 42, kterým uložil žalované zaplatit žalobkyni 3000 Kč s příslušenstvím (výrok I.) a rozhodl o náhradě nákladů řízení (výrok II). Věc posoudil podle ustanovení § 544 odst. 1 a 2 občanského zákoníku. Rozsudek nabyl právní moci dne 5. října 2011.

Při řešení vzniklého sporu o pravomoc mezi správním úřadem a obecným soudem ohledně zaplacení smluvní pokuty ve výši 3000 Kč s příslušenstvím se zvláštní senát řídil následující úvahou:

S účinností od 1. ledna 2003 se postupuje při kladných nebo záporných kompetenčních sporech o pravomoc nebo věcnou příslušnost vydat rozhodnutí podle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů.

Zvláštní senát se nejprve zabýval otázkou postoupení pohledávky a jeho vlivu na určení pravomoci k rozhodování sporu.

Zvláštní senát rozhoduje o kompetenčním sporu podle skutkového a právního stavu ke dni svého rozhodnutí (srov. č. 485/2005 Sb. NSS). Novelizací zákona o elektronických komunikacích. (zákon č. 153/2010 Sb.), byl doplněn § 129 zákona o elektronických komunikacích tak, že *„Úřad rovněž rozhoduje spory v případech, kdy na straně osoby vykonávající komunikační činnost (§ 7) nebo účastníka, popřípadě uživatele, došlo ke změně na jinou osobu, zejména z důvodu postoupení pohledávky, převzetí dluhu, přistoupení k závazku“*. V současné době proto tato otázka již není sporná.

Spor v konkrétní věci je však omezen na to, kdo má pravomoc rozhodovat o povinnosti zaplatit smluvní pokutu; okresní soud měl původně za to, že tímto orgánem je navrhovatel (ČTÚ), krajský soud však tuto pravomoc přiřkl soudu. Proto bylo třeba řešit i

druhý předpoklad pravomoci ČTÚ („*pokud se spor týká povinností uložených tímto zákonem nebo na jeho základě*“).

Tento předpoklad má zvláštní senát za splněný. Otázkou pravomoci k rozhodování o smluvní pokutě se zvláštní senát již zabýval ve zmíněném usnesení sp. zn. Konf 27/2008 (publikovaném ve Sb. NSS pod číslem 1738/2009). Vyložil, že „*o smluvní pokutě za porušení či nesplnění povinnosti vyplývající ze smlouvy uzavřené mezi osobou vykonávající komunikační činnost a účastníkem, popřípadě uživatelem (§ 129 odst. 1 zákona č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích), rozhoduje ten orgán, který je podle zákona příslušný k rozhodování sporů o porušení povinnosti samotné.*“

Jádrem argumentace (na němž není důvod ničeho měnit) je právní názor, že smluvní pokuta je soukromoprávním institutem, jde o způsob zajištění závazku, jehož účelem je zpravidla peněžitá sankce za porušení nebo nesplnění smluvní povinnosti (§ 544 odst. 1 občanského zákoníku). Při posuzování pravomoci k rozhodování sporů na úseku elektronických komunikací, jejichž předmětem je právě nárok na smluvní pokutu, je nutné se zabývat povinností, která byla porušena. Vztah mezi porušenou povinností a nárokem na smluvní pokutu je totiž vztahem mezi příčinou a následkem; nelze je posuzovat odděleně. Porušení povinnosti je základní podmínkou pro stanovení, zda existuje nárok na smluvní pokutu. O smluvní pokutě bude tedy rozhodovat ten orgán, který je příslušný k rozhodování sporů o porušení povinnosti, na jejímž základě vznikl nárok na smluvní pokutu.

Rozliší se proto, za jaké porušení povinnosti nárok na smluvní pokutu vznikl. Pokud se jedná o porušení povinnosti vyplývající ze smlouvy mezi osobou vykonávající komunikační činnost a účastníkem, ve které si tyto subjekty dohodly smluvní pokutu pro případ, že účastník neuhradí cenu za poskytnutou službu, pak je k rozhodování o smluvní pokutě příslušný Český telekomunikační úřad. Neuhrazení ceny za poskytnuté služby je porušením zákona o elektronických komunikacích a nárok na smluvní pokutu s tímto porušením přímo souvisí.

Zvláštní senát z uvedených důvodů vyslovil, že k rozhodnutí o věci je dána pravomoc správního orgánu (§ 5 odst. 1 zákona č. 131/2002 Sb., výrok I.). Současně zrušil rozhodnutí krajského soudu v té části, která tomu odporovala a vyslovil nicotnost rozsudku Okresního soudu v Mostě.

Pravomocné rozhodnutí zvláštního senátu je podle § 5 odst. 5 zákona č. 131/2002 Sb. závazné pro strany kompetenčního sporu, účastníky řízení, v němž spor vznikl, pro správní orgány [§ 4 odst. 1 písm. a) s. ř. s.] i soudy. Bude proto na krajském soudu, aby v intencích výše uvedených závěrů zvláštního senátu znovu rozhodl o odvolání ohledně částky připadající na smluvní pokutu, a následně byla věc postoupena Českému telekomunikačnímu úřadu.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

Konf 80/2010 - 23

V Brně 20. března 2012

JUDr. Michal Mazanec
předseda zvláštního senátu